Súd:	Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka:	1C/127/2005
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7605209517
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Gargulová
ECLI:	ECLI:SK:OSSN:2017:7605209517.22

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves sudkyňa JUDr. Jana Gargulová v právnej veci žalobkyne A. E.X., Q.. S., H.. XX. XX. XXXX, R. C. C. XXX, R.. Č.. N. N. C., zast. Mgr. Vandou Durbákovou, advokátkou, Košice, Krivá 23, proti žalovanému Mesto Krompachy, Krompachy, Námestie slobody 1, zast. PUCHALLA & Partners s.r.o., advokátska kancelária, Košice, Kmeťova 24, o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 16 096,95 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyni sa priznáva plná náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves rozhodol vo veci rozsudkom 1C/127/2005-487 zo dňa 10.10.2014.

2. Krajský súd v Košiciach uznesením 11Co/20/2015-546 zo dňa 25.1.2017 potvrdil rozsudok okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v prevyšujúcej časti vo výroku o zamietnutí žaloby zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na to, že sa v celom rozsahu stotožnil s námietkami a náležitou vecnou argumentáciou žalobkyne uvedenými v odvolaní, na ktoré v celom rozsahu odkázal.

3. Vyslovil, že pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd pri svojom rozhodovaní správne vychádzal z ustanovení § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktoré však sčasti nesprávne vyložil a na daný skutkový stav aj nesprávne aplikoval. V rámci kritérií rozhodných pre určenie výšky (primeranej) náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd nevzal do úvahy všetky rozhodujúce skutkové okolnosti majúce pre toto posúdenie právny význam, príp. vzal do úvahy aj skutočnosti, ktoré neboli rozhodujúce alebo vykonanými dôkazmi neboli preukázané (žalobkyňa na tieto pochybenia súdu poukázal v odvolaní), a preto vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu. Súd neposúdil úplne a správne dôsledky sterilizácie žalobkyne vykonanej bez jej úplného a informovaného súhlasu na všetky aspekty jej súkromného a rodinného života, fyzickú a psychickú integritu žalobkyne, ani ich závažnosť (sterilizácia predstavuje závažný zásah do telesnej integrity, najmä do ľudskej dôstojnosti, ale i do celkovej osobnosti ženy a môže privodiť aj trvalé zmeny vo vývoji celkovej osobnosti), a v tej súvislosti nevyhodnotil zdravotné ťažkosti žalobkyne (lekárske správy predložené žalobkyňou) a neposúdil, či tieto sú v príčinnej súvislosti s vykonaným sterilizačným zákrokom, nevzal do úvahy, v akom rozsahu bolo konanie právneho predchodcu žalovaného v súlade s požiadavkami rešpektovania osobnej slobody a ľudskej dôstojnosti a právami garantovanými Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 3, 8, príp. čl. 12 Dohovoru). Súd neprihliadol na rozhodnutia ESĽP v podobných prípadoch (na ktoré poukázala žalobkyňa v konaní a v odvolaní), ktorými bolo priznané odškodnenie sťažovateľkám (taktiež sterilizovaným bez úplného a informovaného

súhlasu) v sumách 27.000 €, 28.500 €, príp. 31.000 € z titulu nemajetkovej ujmy, keď ESĽP považoval náhrady priznané slovenskými súdmi s odkazom na vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov v sumách 1.593 € a 1.593,30 € za nedostatočné, pričom tiež odmietol tvrdenie, že by sterilizačný zákrok bol život zachraňujúcim úkonom (hrozba poškodenia života nie je bezprostredná). V posudzovanom prípade tvrdenie súdu, že sterilizácia žalobkyne bola vykonaná na jej vlastnú žiadosť a ako život zachraňujúci úkon, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a v judikatúre ESĽP. Súd postupoval v rozpore s judikatúrou ESĽP, a úvaha súdu o výške primeraného zadosťučinenia v peniazoch (vo vzťahu k zamietnutej časti nároku) nevychádza z dostatočných a správnych skutkových podkladov a nie je podložená správnym hodnotením zisteného skutkového stavu a rozhodujúcich skutkových okolností daného prípadu, pri správnej aplikácii relevantných právnych noriem. Záver súdu, že žalobkyni nevznikol nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume prevyšujúcej 500,- €, je preto predčasný, a teda aj nesprávny.

4. Vyslovil, že vo vzťahu k záväznosti rozsudkov ESĽP treba všeobecne poznamenať, že rozsudok ESĽP sa obmedzuje na zistenie, či bol alebo nebol porušený Dohovor a v ktorom ustanovení, má len deklaratórnu povahu a je záväzný pre štát podľa čl. 46 ods. 1 Dohovoru a len pre strany daného sporu (inter partes), nie erga omnes. Ide o princíp relatívneho účinku právoplatnosti súdneho rozhodnutia, pričom účinky právoplatnosti má tak výrok rozsudku, ako aj jeho odôvodnenie. Rozsudok ESĽP nie je právne záväzný pre vnútroštátne orgány dotyčného štátu v iných veciach, ale štáty z neho vyvodzujú dôsledky, pretože majú všeobecnú povinnosť rešpektovať a aplikovať Dohovor, v súlade s vyvíjajúcou sa judikatúrou ESĽP, inak by sa vystavovali riziku, že budú tiež odsúdené, ak neprispôsobia svoj právny poriadok, príp. prax svojich súdov a iných orgánov požiadavkám Dohovoru tak, ako ich uplatňuje ESĽP (ide o tzv. interpretačnú právoplatnosť rozsudku ESĽP, na rozdiel od právoplatnosti veci rozsúdenej). Rozsudok nie je priamo vykonateľný, neobsahuje doložku vykonateľnosti a nie je exekučným titulom vo vnútroštátnej právnej sfére (okrem prípadu, že by mu štát takýto účinok priznal), a to platí aj pre rozhodnutie o spravodlivom zadosťučinení podľa čl. 41 Dohovoru. Spravovať sa rozsudkom ESĽP podľa čl. 46 ods. 1 Dohovoru znamená vykonať ho dobrovoľne a v dobrej viere [uplatňuje sa tu všeobecný princíp medzinárodného práva, že zmluva sa má plniť v dobrej viere - čl. 26 Viedenského Dohovoru o zmluvnom práve]. Uvedený Čl. 46 ods. 1 Dohovoru implicitne obsahuje povinnosť odstrániť alebo napraviť zistené porušenie Dohovoru, príp. poskytnúť nápravu, ak nie je možné restitutio in integrum (voľba prostriedkov nápravy patrí štátu, ktorý má iba medzinárodnoprávnu povinnosť na dosiahnutie uvedeného výsledku). Môže ísť o konkrétne alebo všeobecné opatrenia a medzi všeobecné opatrenia, majúce zabrániť opakovaniu podobných porušení Dohovoru v budúcnosti, patrí napr. publikácia rozsudku v právnických periodikách, jeho zaslanie príslušným orgánom alebo zmena legislatívy či právnej praxe.

5. Uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní odstrániť vytknuté nedostatky doterajšieho rozhodovania, posúdiť dôvodnosť žalobkyňou uplatneného nároku v zrušenom rozsahu z pohľadu relevantného hmotného práva a judikatúry ESĽP tak, aby súdom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy (jej výška) vychádzala z úplne zisteného skutkového stavu, zohľadňovala zákonné kritériá a rozhodujúce skutkové okolnosti konkrétneho prípadu a bola adekvátna intenzite neoprávneného zásahu, okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo a závažnosti vzniknutej ujmy z hľadísk a zásad ustálených v súdnej praxi. Súd opätovne rozhodne o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy po riadnom a úplnom vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov podľa zásad ustanovených v § 191 a nasl. CSP, pri rozhodovaní vezme zreteľ aj na právoplatné rozhodnutia súdov týkajúce sa porovnateľných prípadov (s poukazom na konkrétne relevantné aspekty nimi riešených prípadov a ich skutkovej podobnosti, či odlišnosti s prejednávaným sporom) a bude vychádzať z rozhodnutí ESĽP v prípadoch V.C. proti Slovensku z 8.11.2011 (sťažnosť č. 18968/07), N.B. proti Slovensku z 12.6.2012 (sťažnosť č. 29518/10) a I.G. a ďalší proti Slovensku z 13.11.2012.

6. Súd prvej inštancie vytýčil termín pojednávania a dopočul strany sporu, resp. ich zástupcov.

7. Zástupkyňa žalobkyne uviedla, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a na všetkých doterajších prednesoch a písomných podaniach. Uviedla, že jej žaloba je dôvodná v celom rozsahu a navrhla, aby súd vyhovel jej žalobe aj v prevyšujúcej časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy t. j. zaviazal žalovaného nahradiť sumu 16 096,95 eur s poukazom na to, že uvedená výška náhrady nemajetkovej ujmy je primeranou satisfakciou za konanie právneho predchodcu žalovaného, ktorým došlo k zásahu do jej práva na ochranu osobnosti. Vypovedala, že pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy by

mal súd zohľadniť najmä to, že právnym predchodcom žalovaného bol vykonaný zákrok sterilizácie, ku ktorému žalobkyňa nedala informovaný súhlas, a už samotný zákrok predstavuje závažný zásah do práv žalobkyne ako to skonštatoval aj ESĽP v obdobných veciach, zároveň by mal súd prihliadať na to, že sterilizácia bola vykonaná žalobkyni vo veku 21 rokov a spôsobila jej neplodnosť v tak mladom veku, čo prestavuje zásah do jej telesnej integrity a má neodškriepiteľný vplyv na jej možnosť uplatniť sa v rodine, a to v oblasti reprodukčnej, keďže jej to znemožnilo mať ďalšie deti po ktorých s manželom túžili. Podľa žalobkyne vykonanie sterilizácie malo samo o sebe negatívny vplyv a dopad na jej súkromný a rodinný život, na jej postavenie v komunite, čo žalobkyňa preukázala jednak okrem svojej účastníckej výpovede aj článkami a posudkami odborníkov rómistov, ohľadne postavenia neplodnej rómskej ženy v rómskej komunite. Taktiež to preukázala svedeckými výpoveďami svedkov napr. svedka JUDr. Mikuša a lekárskymi správami, ktoré preukazuje zdravotné ťažkosti vrátane spôsobenej psychickej ujmy, ktorá je v príčinnej súvislosti s vykonávaným zákrokom. Poukázala v tejto súvislosti najmä na lekársku správu Univerzitnej nemocnice v Sheffielde z 11. 5. 2011, kde je konštatované , že súčasné zdravotné problémy, konkrétne záchvaty, sú spojené s výrazne traumatickým zážitkom, ktorý sa odohral v jej živote a v prípade, že žalobkyňa nepodstúpi psychoterapiu, aby sa z uvedeným traumatickým zážitkom vyrovnala, budú záchvaty pokračovať. V súčasnosti žalobkyňa trpí zdravotnými problémami, má neurologické problémy, navštevuje neurológa, navštevuje aj psychiatra. Lekárske správy predložila súdu, pričom z uvedených lekárskych správ vyplýva, že má neurologické ťažkosti a trvajú aj v danom období a taktiež žalobkyňa podstupuje psychiatrickú liečbu, ktorá trvá. Čo sa týka návrhu žalovanej na výsluch žalobkyne, k uvedenému uviedla, že žalobkyňa k uvedeným skutočnostiam už pred súdom vypovedala a ak by súd tomuto návrhu vyhovel, poukázala na to, že v súčasnosti žalobkyňa trpí ochorením hlasiviek, nevie rozprávať, šepká, rozprávanie jej robí ťažkosti a je pred operáciou hlasiviek.
8. Z neurologickej správy, ktorú do spisu predložili z roku 2011 vyplýva, že neurologické problémy na ktoré sa lieči - odpadávanie, tras, nervozita, bolesti hlavy nemajú nejakú organickú príčinu, ale súvisia s traumatickou udalosťou, ktorú prežila t. j. s jej neplodnosťou ktorá je následkom sterilizácie. Pritom iný negatívny zážitok žalobkyňa v živote nezažila.
9. K návrhu žalovanej na vykonanie znaleckého dokazovania poukázala na to, že žalovaný mal možnosť tento návrh predložiť skôr a znalecké dokazovanie žalobkyňa nenavrhla vykonať. Pokiaľ sa týka zásahu do integrity žalobkyne tvrdila, že na mieru a rozsah tohto zásahu nemení nič fakt, že otec detí žalobkyne s ňou uzavrel manželstvo a aj napriek tomu, že žalobkyňa žije v súčasnosti vo Veľkej Británii so známymi a príbuznými je stále v kontakte. V Sheffielde, kde v súčasnosti žije, žije v komunite, ktorú obývajú prevažne osoby rómskej príslušnosti zo Slovenska a tiež z Bystrian odkiaľ žalobkyňa pochádza. Žalobkyňa má za to, že ňou požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy je primeraná a je v súlade s judikatúrou ES pre ľudské práva na ktoré odkazuje aj odvolací súd a pri rozhodovaní o jej výške teda máme za to, že aj tento súd musí prihliadať na uvedené rozhodnutia a nestotožňujeme sa tým pádom s vyjadreniami a argumentáciou žalovaného v ním podanom vyjadrení. Taktiež poukázala na to, že požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy je totožná so sumou priznanou právoplatnými rozhodnutiami slovenských súdov v obdobnej veci, konkrétne rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 43C/54/2011-814 zo dňa 19. 2. 2016, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Košice 5Co/283/2016 z 27. 9. 2016 v spojitosti s rozsudkom OS Košice 2 43C/54/2011-672 zo dňa 16. 5. 2012 a rozsudkom Krajského súdu Košice 5Co 203/2012-722 zo dňa 14. 2. 2013. Aj v uvedených rozhodnutiach, ktoré sú právoplatné, súdy uložili žalovanej nemocnici povinnosť zaplatiť žalobkyni, ktorá bola sterilizovaná bez informovaného súhlasu sumu celkom 16 596,56 eur, ktorú považovali za primeranú za spôsobený zásah za vykonanie nezákonnej sterilizácie.

10. Zástupca žalovanej poukázal na všetky ich vyjadrenia ústne a písomne k rozsudku Krajského súdu zo dňa 25. 1. 2017, v ktorom odvolací súd uviedol, že Okresný súd sa nevysporiadal s otázkou, ako sterilizácia zasiahla do rodinného života žalobkyne, aké mala zdravotné ťažkosti - práve z tohto dôvodu navrhovali doplniť dokazovanie, keďže žalobkyňa, na ktorej spočíva dôkazné bremeno, doposiaľ nepreukázala súdu žiaden zásah do jej rodinného života alebo zdravotného stavu. Vyjadrila sa k lekárskym správam a nálezom, ktoré boli predložené a uviedla, že nevyplýva príčinná súvislosť medzi zákrokom sterilizácie a zdravotnými problémami v nich uvádzanými. Právna zástupkyňa žalobkyne sa k príčinnej súvislosti vyjadrila frázou „podľa nášho názoru tieto zdravotné problémy súvisia so zákrokom“. K tvrdeniu právnej zástupkyne žalobkyne o tom, že žiadne iné traumy žalobkyňa nezažila, nie je preukázané a uviedla, že mohlo ísť o zmenu prostredia, keďže sa žalobkyňa presťahovala do Anglicka, mohlo aj toto vplývať na jej psychiku. K zásahu do rodinného života sa vyjadrila, že žalobkyňa žije s pôvodným partnerom, došlo k uzavretiu manželstva, hlavná obava z opustenia partnera sa nenaplnila. Nemožno hovoriť o jej úplnej neplodnosti a vyčlenenia z komunity, pretože má dve deti , svoju

manželskú povinnosť si splnila dvojnásobne. Predmetným článkom, ktoré boli predkladané uznávanými rómistami sa vyjadrila, že nemožno daný spôsobom života subsumovať pod každý prípad, pretože zjavne dochádza k asimilácii týchto etník, žalobkyňa je sama toho dôkazom, keďže sa odsťahovala do Anglicka do inej spoločnosti, možno predpokladať, že upustila od tradičného života rómskej komunity, tak aj zrejme pravidlá nedodržuje takto striktne. O tom, že nedošlo k jej vylúčeniu zo spoločenstva, svedčí aj tvrdenie, že sa naďalej s komunitou stretáva a je s ňou v kontakte. K zdravotnému stavu žalobkyne odkázala na vyjadrenia Dr. Petríkovej, u ktorej žalobkyňa bola na vyšetrení 7. 4. 2016, kde sa na žiadne problémy nesťažovala a takisto neprejavila záujem opätovne otehotnieť, aj keď bola poučená o možnosti reparovania sterilizácie. V jednom zo svojich vyjadrení žalobkyňa dokonca uviedla, že ak by jej ponúkli inú antikoncepciu, nenamietala by. Z toho možno usudzovať, že samotný následok sterilizácie pre ňu nebol až taký problémový, ale vadil len jej konkrétny spôsob, nie jej následok. Práve preto žiadali súd, aby nariadil výsluch žalobkyne za účelom preukázania, ako sterilizácia zasiahla do aspektov jej života a tiež k jednoznačnému preukázaniu, či skutočne došlo k zhoršeniu zdravotného stavu následkom sterilizácie. K predmetným rozhodnutia ESĽP, aj keď je súd viazaný názorom Krajského súdu, poukázala na záväznosť inter partes týmto rozhodnutím, išlo o rozdielne skutkové okolnosti, ktoré v takýchto prípadoch, keď ide o zásah do osobnostných práv nevyhnutne treba posudzovať individuálne pri každom prípade. Zároveň uviedla, že ESĽP v daných rozhodnutiach priznal odškodnenie od štátu a to za porušenie pozitívneho záväzku Slovenskej republiky pre nedostatok legislatívnej úpravy, neposkytnutie nedostatočných právnych záruk na ochranu reprodukčného zdravia a nedostatočných prostriedkov ochrany v týchto prípadoch, kedy súdy neboli schopné poskytnúť primeranú ochranu. V žiadnom prípade tak výška odškodnenia neprestavovala skutočnú výšku, aká by mala prináležať za konkrétny zásah do osobnostných práv, v takomto prípade ale naopak ide o výšku, aká prináleží štátu za porušenie jeho záväzkov, ktoré vyplývajú z Dohovoru o ľudských práv a slobôd. Naopak pri neprimerane vysokom odškodnení aké žalobkyňa žiada, by šlo do zásah do právnej istoty žalovaného, keďže v obdobných prípadoch existuje judikatúra, ktorá je ustálená na desatine sumy, akú žiada žalobkyňa. Z toho dôvodu žiadala súd, aby žalobu zamietol ako nedôvodnú.

11. Podľa § 13 ods. 1,2 a 3 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Predmetom tohto konania je doplatenie sumy 16 096,95 eur z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonne vykonanej sterilizácie žalobkyne tak, ako to bolo ustálené súdom v tomto konaní.

13. Súd rešpektujúc právny názor vyslovený v zrušujúcom uznesení, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 CSP súd prvej inštancie viazaný, žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

14. Prihliadol pritom na rozsudky súdov tuzemských súdov a zároveň zohľadnil i rozsudky ESĽP v prípadoch V.C. proti Slovensku z 8.11.2011 (sťažnosť č. 18968/07), N.B. proti Slovensku z 12.6.2012 (sťažnosť č. 29518/10) a I.G. a ďalší proti Slovensku z 13.11.2012.

15. Súd poukazuje na to, že Občiansky zákonník neustanovuje, čo sa rozumie zadosťučinením, ani čo je potrebné chápať pod zadosťučinením. Priznanie zadosťučinenia v peniazoch súdom predpokladá len splnenie určitých zákonom kvalifikovaných podmienok. Týmito kumulatívne stanovenými podmienkami sú:
a) morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nepostačujúcim
b) neoprávneným zásahom došlo ku zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby či jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, pričom určenie výšky peňažnej satisfakcie má byt' vzhľadom na okolnosti prípade v súlade
s požiadavkou spravodlivosti.

16. Európsky súd pre ľudské práva v niektorých prípadoch porušenia osobnostných práv
napr. práva na život, osobnú slobodu a bezpečnosť, práva na súkromie a rodinný život, dospel k záveru, že dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa je samotné konštatovanie porušenia práva (rozsudky

Český vs. Česká republika zo 6. júna 2000, Malhous vs. Česká republika z 12. augusta 2001, Pavletič vs. Slovensko z 22. júna 2004, Indra vs. Slovensko z l. februára 2005). V iných prípadoch okrem záveru o porušení týchto práv, súčasne priznal úspešným sťažovateľom náhradu za utrpenú nemajetkovú ujmu (rozsudky Kučera vs. Slovensko zo 17. júla 2007, Babylonova vs. Slovensko z 20.júna 2006, Turek vs. Slovensko zo 14. februára 2006).

17. Európsky súd pre ľudské práva v prípade V. C. proti Slovensku (sťažnosť č. 18968/07) v bode 177 konštatoval, že sterilizácia žien bez ich predchádzajúceho informovaného súhlasu ovplyvnila zraniteľných jednotlivcov z rôznych etnických skupín a uviedol, že dostupná informácia dostatočne nepreukazovala, že lekári postupovali v zlej viere s úmyslom zle zaobchádzať so sťažovateľkou napriek skutočnosti, že sterilizácia sťažovateľky bez jej informovaného súhlasu vyzýva na vážnu kritiku, objektívne dôkazy samé o sebe neboli dostatočne silné na presvedčenie Súdu, že bola súčasťou organizovanej politiky, alebo že bol postup lekárskeho personálu úmyselne rasovo motivovaný. Pokiaľ sa týka škody, v bode 182 sťažovateľka tvrdila, že zásah do jej práv mal osobitne závažný charakter a mal trvale následky a z titulu nemajetkovej ujmy požadovala 50 000 eur a zároveň v bode 184 berúc do úvahy zistené porušenia dohovoru a ich skutkové pozadie priznal sťažovateľke 31 000 eur za nemajetkovú ujmu spolu s akoukoľvek daňou , ktorá môže byť vyrubená. Tak isto postupoval ESĽP vo veci I. G. a ďalší proti Slovenskej republike (sťažnosť 15966/04) a sťažovateľkám z titulu nemajetkovej ujmy priznal sumu 28 500 eur prvej sťažovateľke a 27 000 eur druhej sťažovateľke.

18. Vychádzajúc z týchto rozsudkov súd považoval žalobkyňou uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy za dôvodnú a vzhľadom na skutočnosť, že súd právoplatne už skorším rozsudkom priznal žalobkyni sumu 500 €, súd žalobkyni v plnom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal na úhradu sumy 16 096,95 €.

19. Pokiaľ sa týka návrhu žalovaného na doplnenie dokazovania výsluchom žalobkyne či nariadenia znaleckého dokazovania na posúdenie okolnosti, či zdravotné problémy žalobkyne sú v súvislosti s vykonaným sterilizačným zákrokom, súd tieto návrhy zamietol súd s poukazom na to, že stranám bolo v dostatočnom časovom predstihu doručené poučenie o procesných právach (žalovaný toto poučenie prevzal dňa 10.5.2017 a oba návrhy predniesol až na pojednávaní dňa 26.5.2017, pričom zrušujúce uznesenie Krajského súdu Košice mu bolo doručené už 6.4.2017, to znamená, že mal dostatok časového priestoru na predloženie návrhov na doplnenie dokazovania.
20. V prípade, ak by súdu prípadný návrh na výsluch žalobkyne došiel včas, súd by prípadne uložil zástupkyni žalobkyne zabezpečiť účasť žalobkyne na pojednávaní. Navyše súd poukazuje na to, že žalobkyňa už bola v konaní vypočutá.

21. Potreba znaleckého dokazovania sa súdu nejavila potrebná, a to i vzhľadom na citované rozhodnutia ESĽP.

22. Navyše, súd je toho názoru, že žalobkyňa zdokladovala listinnými dôkazmi z č.l. 314-317 neurologické poruchy spojené s výrazne emocionálne traumatickým zážitkom. Taktiež na pojednávaní dňa 26.5.2017 predložila lekárske správy vystavené Nemocnicou Krompachy - dňa 15.8.2014 a 23.8.2014 (interná ambulancia), dňa 24.6.2015 (ambulantná LSPP), tiež vystavené Všeobecnou nemocnicou s poliklinikou Levoča dňa 30.12.2015 (neurologická ambulancia) a psychiatrom MUDr. F. F. dňa 2.3.2015 z ktorých vyplýva, že negatívny zdravotný stav žalobkyne pretrvával aj v čase podávania správ. Žalovaná strana tieto listiny nespochybnila.
23. Sterilizácia bola na žalobkyni vykonaná v jej veku 21 rokov, pričom spôsobenie neplodnosti v tak mladom veku predstavuje nepochybne tak vážny zásah do jej telesnej integrity a má neodškriepiteľný vplyv na jej možnosti uplatniť sa v rodine, a to hlavne v reprodukčnej oblasti, zvlášť, ak bola vykonaná bez jej úplného a informovaného súhlasu. Súd druhej inštancie v zrušujúcom uznesení skonštatoval, že sterilizácia predstavuje závažný zásah do telesnej integrity, najmä do ľudskej dôstojnosti, ale i do celkovej osobnosti ženy a môže privodiť aj trvalé zmeny vo vývoji celkovej osobnosti.
24. V konečnom dôsledku zástupkyňa žalobkyne vypovedala, že neurologické problémy na ktoré sa lieči - odpadávanie, tras, nervozita, bolesti hlavy nemajú žiadnu organickú príčinu, ale súvisia s traumatickou udalosťou, ktorú prežila t. j. s jej neplodnosťou ktorá je následkom sterilizácie. Pritom iný negatívny zážitok žalobkyňa v živote nezažila. Z toho vyplýva príčinná súvislosť zdravotného stavu žalobkyne s vykonaným sterilizačným zákrokom.

25. V tejto súvislosti sa súd nestotožnil s tvrdením žalovaného o tom, že v danom prípade u žalobkyne mohlo ísť o zmenu prostredia, keďže sa žalobkyňa presťahovala do Anglicka, mohlo aj toto vplývať na jej psychiku.
26. Na veci nič nemení, že žalobkyňa žije s pôvodným partnerom, a došlo k uzavretiu manželstva, primárnym v tomto smere sa javí, že sterilizácia na žalobkyni nebola vykonaná lege artis a jeho postup nebol v súlade s požiadavkami rešpektovania osobnej slobody a ľudskej dôstojnosti a právami garantovanými Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 3, 8, príp. čl. 12 Dohovoru).

27. Pokiaľ sa týka tvrdenia žalovaného, že v obdobných prípadoch existuje judikatúra, ktorá je ustálená na desatine sumy, akú žiada žalobkyňa, súd dodáva, že žalobca takýto doklad nepredložil.

28. Súd ďalej podotýka, že i pri absencii dôkazu - znaleckého posudku by na rozhodnutie súdu nemalo vplyv posudzovanie tohto dôkazu, a to s poukazom na už existujúce rozhodnutia, popísané súdom vyššie. Ináč povedané, súd nezistil dôvod odkloniť sa od týchto rozhodnutí. Taktiež súd poukazuje na to, že konanie na súde prebieha od roku 2005 a vykonanie navrhovaného dokazovania)návrh prednesený na pojednávaní dňa 26.5.2017 by značne predĺžilo toto súdne konanie.

29. K tvrdeniu žalovaného o tom, že ESĽPv daných rozhodnutiach priznal odškodnenie od štátu a to za porušenie pozitívneho záväzku Slovenskej republiky pre nedostatok legislatívnej úpravy, neposkytnutie nedostatočných právnych záruk na ochranu reprodukčného zdravia a nedostatočných prostriedkov ochrany v týchto prípadoch, kedy súdy neboli schopné poskytnúť primeranú ochranu. V žiadnom prípade tak výška odškodnenia neprestavovala skutočnú výšku, aká by mala prináležať za konkrétny zásah do osobnostných práv, v takomto prípade ale naopak ide o výšku, aká prináleží štátu za porušenie jeho záväzkov, ktoré vyplývajú z Dohovoru o ľudských práv a slobôd súd dodáva, že ESĽP vo svojich rozhodnutiach poškodeným priznal nemajetkovú ujmu, a nie sumu, aká prináleží štátu za porušenie jeho záväzkov, ktoré vyplývajú z Dohovoru o ľudských práv a slobôd.
30. Na základe týchto skutočností rozhodol súd tak, ako to vyslovil vo výrokovej časti rozsudku

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a vzhľadom na úspechu a neúspech žalobkyne v tomto spore jej priznal ich plnú náhradu.

32. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní v 3 vyhotoveniach od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP (viď. vyššie), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.